רבי יהודה הסבר. רבינו חננאל גריס [ח] הסבך פירוש [ב] גדיל לסבכה כעין מלנפת וכובע כמו שבכיס מעשה שבכה (מלכים א ז) מ"ג על שם עירו דבספר יהושע (טו) כמו כן כתיב מדין [ט] וסבכה: **כח** דהיתרא עדיף ליה. לא שייך הכא למיפרך ליפלגו בתרוייהו כדפריך בריש בילה [י] (דף ג:) דהתם כדי להודיע כחן דבית הלל דאמעי' בתרוייהו משום דכח דהיתרא עדיף דב"ש לא מציבי ליה כ"כ דב"ש במקום ב"ה אינה משנה: **אמר** ר"נ אמר רב הלכה כרבי יהודה. אע"ג דאותבי' מינה לג"ק דר"נ [ג] אתיא כלישנא בתרא [א]: **אבל** אם היה עירוב בא אצלן דברי הכל עירוב אחד לכולן. וא"ת טעמא דב"ש אתא לאשמעינן דלב"ה לא אילטריך דאפילו מוליכין עירובן אמר עירוב אחד לכולן וכי האי גוונא פריך במס' שבת בפ' ר"א דמילה (ד' קלה.) וי"ל דלב"ה נמי נפקא מינה דכעין חדרים ועליות דדווקא במוליכין עירובן קאמר דמודו שצריכין עירוב לכל חצרה וחצרה אבל בעירוב בא אצלן עירוב אחד לכולן דכעין חדרים ועליות לב"ה כמו מחילות שאין מגיעות לתקרה לב"ש ומיהו בחדרים ועליות ממש אין נראה לחלק בין מוליכין עירובן לעירוב בא אצלן מדפשיט ליה כ"כ להש"ס דקאמר אלימא חדרים ועליות ממש פשיטא: **כמאן** כבית הלל. ואיכא למימר דאתיא כב"ש וברייתא באין עמהם דיורין כדאוקמינן לה לקמן אבל במתניתין כשיש עמהן דיורין דמיגו דהני אסרי אהדדי הני נמי אסרי [ב] דהיכי דמי הני דיורין אי בחצר קיימי מ"מ כל הטרקלין חשיב כחדא ומטלטלין זה עם זה בכל הטרקלין בלא עירוב כשיש דיורין בחצר כמו שאין דיורין בחצר ואי בעו ביניהם עירוב כשיש עמהן דיורין בחצר הכי נמי ליבעי כשאין עמהן דיורין דמה ענין דיורין בחצר לגבי הטרקלין [ג] ומיהו ה"מ למימר כגון שיש בטרקלין דמתניתין חדרים ועליות גמורין שאין להם פתח בחצר אלא יוצאין דרך טרקלין דמיגו דהני אסרי הנך ס' חבורות נמי אסרי אבל לא משמע ליה לאוקמי מתניתין בהכי ועוד דדילמא בהא הוו מודו ב"ה: **במקבלי** פרס שנו. ואע"פ דמקום פיתא ולינה בבתיהם אהני מה שאוכלים משל אביהם לאם היה עירוב בא אצלם או שאין עמהן דיורין בחצר אינן צריכין לערב: **גמ'** ש"מ [ד] מקום לינה גורם [ה] אמר רב יהודה אמר רב [ד] במקבלי פרס שנו ת"ר מי שיש לו בית שער אכסדרה ומרפסת בחצר חבירו הרי זה אין אוסר עליו (את) [ה] בית התבן (ואת) בית הבקר בית העצים ובית האוצרות הרי זה אוסר עליו רבי יהודה אומר [ה] אינו אוסר אלא מקום דירה בלבד [ו] אמר רבי יהודה מעשה בבן [ז] נפחא שהיו לו חמש חצרות באושא ובא מעשה לפני חכמים ואמרו אינו אוסר אלא בית דירה בלבד בית דירה סלקא דעתך אלא אימא מקום דירה מאי מקום דירה רב אמר מקום

מיתיבי אמר רבי יהודה הסבר לא נחלקו ב"ש וב"ה על מחיצות המגיעות לתקרה שצריכין עירוב לכל חבורה וחבורה [ט] על מה נחלקו על מחיצות שאין מגיעות לתקרה שבית שמאי אומרים עירוב לכל חבורה וחבורה ובית הלל אומרים עירוב א' לכולן למאן דאמר במחיצות המגיעות לתקרה מחלוקת תיובתא ולמאן דאמר במחיצות שאין מגיעות לתקרה מחלוקת סייעתא לחך לישנא דאמר רב נחמן מחלוקת במסיפס תיובתא להך לישנא דאמר רב נחמן אף במסיפס מחלוקת לימא תהוי תיובתא אמר לך רב נחמן פליגי במחיצה והוא הדין במסיפס והאי דקא מיפלגי במחיצה להודיעך כחן דבית הלל וליפלגי במסיפס להודיעך כחן דב"ש [ח] כח דהיתרא עדיף אמר רב נחמן אמר רב הלכה כרבי יהודה הסבר [י] אמר רב נחמן בר יצחק דקתני ומודים בזמן שמקצתן שרויין בחדרים ובעליות שצריכין עירוב לכל חבורה וחבורה מאי חדרים ומאי עליות אילימא חדרים חדרים ממש ועליות עליות ממש פשיטא אלא לאו כעין חדרים כעין עליות ומאי ניהו מחיצות המגיעות לתקרה שמע מינה תנא [א] במה דברים אמורים כשמוליכין את עירובן למקום אחר אבל אם היה עירובן בא אצלן דברי הכל עירוב אחד לכולן כמאן אזלא הא [ב] דתניא חמשה שגבו את עירובן כשמוליכין את עירובן למקום אחר [ג] עירוב אחד לכולן כמאן כבית הלל ואיכא דאמרי במה דברים אמורים כשהיה עירוב בא אצלן אבל אם היו מוליכין את עירובן למקום אחר דברי הכל צריכין עירוב לכל חבורה וחבורה כמאן אזלא הא דתניא חמשה שגבו את עירובן כשמוליכין את עירובן למקום אחר עירוב אחד לכולן כמאן דלא כחד: **מתני'** [ג] האחין שהיו אוכלין על שלחן אביהם וישנים בבתיהם צריכין עירוב לכל אחד ואחד לפיכך אם שכח אחד מהם ולא עירב מבטל את רשותו אימתי בזמן שמוליכין עירובן במקום אחר אבל אם היה עירוב בא אצלן או שאין עמהן דיורין בחצר אינן צריכין לערב: **גמ'** ש"מ [ד] מקום לינה גורם [ה] אמר רב יהודה אמר רב [ד] במקבלי פרס שנו ת"ר מי שיש לו בית שער אכסדרה ומרפסת בחצר חבירו הרי זה אין אוסר עליו (את) [ה] בית התבן (ואת) בית הבקר בית העצים ובית האוצרות הרי זה אוסר עליו רבי יהודה אומר [ה] אינו אוסר אלא מקום דירה בלבד [ו] אמר רבי יהודה מעשה בבן [ז] נפחא שהיו לו חמש חצרות באושא

הסבר. על שם חורפיה קרי ליה הכי: **להך לישנא דאמר רב נחמן מחלוקת במסיפס.** אבל במחיצות [ח] מודו ב"ה תיובתא דהא בהדיא קתני דבמחיצות שרו: אלא לישנא בתרא דקאמר דבמסיפס נמי אסרי ב"ש מי לימא דתיהוי הא תיובתיה דקתני במחיצות הוא דפליגי הא במסיפס מודו: **הלכה כרבי יהודה.** דבמחיצות המגיעות לתקרה מודו: **חדרים ממש.** שלא היו מחוברין מעולם: **כמה דברים אמורים.** דאסרי ב"ש כשהם מוליכין העירוב באחד משאר בתי החצר: **אבל אם.** היו שאר בני החצר מציאין פיתן לטרקלין דברי הכל כו'. והאי תנא מדקא מפליג בין מקום אחר לבא אצלן סבירא ליה טעמייהו דב"ש וביה הלל לאו במחיצות פליגי אלא אפי' לבית שמאי נמי טרקלין מחברן ואין צריך עירוב ביניהם והוו להו כחמשה שגבו את עירובן וסבירא להו דחמשה שעירבו את חצירן ובאין לערב עם חצר אחרת אם מוליכין שם את עירובן אין א' מהן שליח לכולן אלא כולן צריכין ליתן פת ואם עירוב בא בבית א' מהן כולן שוין שם והוי דטרקלין נמי כיון דרשות אחת היא להני דמו דאי לבית שמאי רשויות חלוקות הן והן לא עירבו כי עירוב בא אצלן מאי הוי: **שגבו את עירובן.** שדרין בחצר ועירבו את חצירן: **ואיכא דאמרי כו'.** ובהא פליגי דב"ש סברי אע"פ שרשות אחת היא ודמי לחמשה שעירבו ועירוב בא אצלן אפילו הכי כולהו בעי לערובי וב"ה סברי כיון דעירוב בא אצלן לא: **מתני' השופפין** לא גרסינן: **וישנים בבתיהם.** והם ואבותיהם ואחריהם דרין בחצר אחת: **צריכין עירוב לכל אחד ואחד.** אם רוצין לערב עם שאר בני החצר וטעמא מפרש בגמרא: **מבטל את רשותו.** צריך לבטל את רשותו: **אימתי בזמן שמוליכין את עירובן.** לתתו באחד מבתי שאר בני החצר דהואיל והוזקקו לעירוב אמרינן בגמרא [ו] מגו דשאר דיורין אסרי אינהו נמי אסרי וצריכין כולן ליתן פת הואיל וחלוקין דיוריהן בלינה ומקבלי פרס הן כדמוקי בגמ' שאין אוכלין בבית אביהם ממש: **אבל אם היה עירוב.** כל החצר בא בבית אביהן אלא הוזקקו לעירוב דאמרינן במי שהוליאוהו (לעיל דף מט.) בית שמניחין בו עירוב אין צריך ליתן את הפת והם כולם נמשכין בו: **או שאין עמהן דיורין.** אחריה שאין דיורין מזקיקין אותן לעירוב: **אין צריכין לערב.** דבתיהם הן: **גמ' שמעת מינה מקום לינה גורם.** דאי הוו ישנים בבית אביהן אפילו מוליכין עירובן למקום אחר לא הוו צריכין לערובי אלא אביהם וגמע תיהוי תיובתיה דרב דאמר לקמן בשמעתין מקום פיתא גורם והרי אלו אוכלין בבית אביהם ומשכינן להו חלוקין: **במקבלי פרס.** הואלה מבית אביהם ואין אוכלין על שולחנו ממש: מקום

מסורת הש"ס

עב א מיי' פ"ד מהל' עירובין הל"ב טוש"ע א"ח סי' שע סעיף ג:
ענ ב מיי' שם הל' ד:
עד ג ד מיי' שם הל' ו סמג עשין ח טוש"ע א"ח שם סעיף ה:
עה ה מיי' שם הל' ח טוש"ע שם סעיף ח:

רבינו חננאל

מיתיבי א"ר יהודה הסכך. [נ"א: הסבך] פי' גדיל (נ"א: סבכה כמו מעשה הסבכה אר) על שם עירו. לא נחלקו בית שמאי ובית הילל על מחיצות המגיעות לתיקרה שצריכין עירוב לכל חבורה וחבורה על מה נחלקו על מחיצות שאין מגיעות לתיקרה, שבית שמאי אומרים עירוב לכל חבורה וחבורה. ובית הילל אומרים עירוב אחד לכולן [אמר רב נחמן אמר רב הלכה כר' יהודה]. אמר רב נחמן בר יצחק מתני' נמי דיקא דקתני מודין בזמן שמקצתן שרויין בחדרין או בעליות שצריכין עירוב לכל חבורה וחבורה. ואוקימנא כעין חדרין וכעין עליות ומאי נינהו מחיצות המגיעות לתיקרה. תנא במה דברים אמורים במוליכין עירובן למקום אחר. אבל אם היה עירובן בא אצלן דברי הכל עירוב אחד לכולן. והא דתניא ה' שגיבו את עירובן כשמוליכין אותו למקום אחד אחד מוליך על ידי כולן כמאן כבית הילל. מתני' האחין שהיו אוכלין על שולחן אביהן כו'. אוקימנא במקבלי פרס שנו. פי' לאו אוכלין על שלחן אביהן ממש, אלא מקבלין פרס משולחן אביהן ואוכלין אותו בבתיהן, שנמצאת אכילה ושינה בבתיהן. ת"ר מי שיש לו בית שער אכסדרה ומרפסת בחצר חבירו הרי זה אינו אוסר עליו כו', עד ובא מעשה לפני חכמים ולא אסרו אלא מקום בית (דירה כו') דירה בלבד. מאי מקום בית דירה, רב אמר

ח) לפי גי' הב"ח בדברי התוס' ד"ה רבי נראה לפ"ל בדברי רבינו ר"י הסבך פי' גדיל סבכה ח"ל הסבך גרסינן על שם עירו.

מסורת הש"ס

ח) [ברכות ס. וש"נ ועי' פי' על זה ברש"י דביצה ב: ד"ה דהיתרא], ט) לעיל מט: ע"ש, ג) [ע' רש"י לעיל סו. ד"ה אחד מעברב], ד) [לקמן עג. עד:], ה) [תוס' פ"ה ע"ז], ו) [שם איתא נפיש], ז) [לקמן עג.], ח) [ע' בערוך ערך סבך], ט) [לפנינו בקרא כתיב וסבכה בב' כפי"ן], י) [ע' תוס' שם ד"ה ונפלוג בתרוייהו],

הגהות הב"ח

(א) רש"י ד"ה להך לישנא וכו' במחיצות עשרה מודו: (ב) תוס' ד"ה ר' יהודה וכו' פיכוס גודל סבכה וכו' כמו שבכיס מעשה שבכה מי נמי הסכך גרסינן על שם וכו' מדין וסבכה הס"ד: (ג) ד"ה אמר וכו' דרב נחמן הא אתיא:

גליון הש"ם

גמ' על מה נחלקו על מחיצות שאין מגיעות לתקרה. עיין לקמן דף עט ע"א תד"ה ש"מ: שם אמר רב נחמן בר יצחק מתני' נמי דיקא. עיין לעיל דף מג ע"ב תד"ה ימיב. ולעיל דף יח ע"ב תד"ה מתקיף: שם אמר ר"י אמר רב במקבלי פרס. עיין לקמן דף עט ע"ב תוס' ד"ה וע"י אשמו: שם בית התבן. עיין לקמן דף פה ע"ב תוס' ד"ה בית התבן. ולעיל דף ע ע"א תוס' ד"ה הכ"ע:

מוסף רש"י

כח דהיתרא עדיף. טוב לו להשמיענו כח דבני הממיר, שהוא סומך על שמועתו ואינו יכל לחמיר, אבל כח המוסרין אינה ראיה שהכל יכולין להחמיר ואפילו בדבר המותר (ביצה ב:). למקום אחר. שלו לערב עם חצר אחרת נותנין בתוכה עירובן זה שגבו להמיר אחרת (לעיל מט:). עירוב אחד לכולן. אחד מהן מוליך על ידי כולן, ואפילו נתן הוא נבדו פת אחת בשבילן הואיל והוא כבר עירב עם חבריו קונה לעזרך כולן (שם).

מוסף תוספות

א. דאף במסיפס פליגי. רשב"ם. ב. דהא לקמן [עג.] דרמינן אמתניתין דהאחין שהיו אוכלין על שלחן אביהם מהא מתניתא דחמשה שגבו את עירובן הכין תירצה רבה. ריטב"ם. ג. ודאי לקמן גבי האחין שבתיהם פתוחות לחצר ואינם פתוחות זו לזו, התם שייך למימר מגו דאסרי הדיורין אחרים שבחצר אסרי נמי הני, כיון שהאחין אינם יכולין לטלטל מזה לזה אלא דרך החצר, אבל הכא גבי חבורות ששבתו בטרקלין, שפתוחות זו לזו ויכולין לטלטל מזו לזו בלא חצר, א"כ אין לאסור בשביל הדיורין שבחצר מטעם מגו, דמה ענין הדיורין אצל החבורות, כיון שהחבורות יכולין להשתמש יחד בלא החצר. תוס' ר"פ.

תלמוד בבלי מהדורת נהרדעא החדש, באדיבות הוצאת ח. וגשל, © כל הזכויות שמורות

מקום פיתא. שהוא אוכל שם: **קיילין.** שומרי תאנים השטוחים בשדה ליבשן לקציעות: **בזמן שדרכן ללין בעיר.** במקום שאוכלין אע"פ שקדש עליהן היום בשדה יש להן מן העיר אלפים לכל רוח וכל העיר להן כד' אמות: **בזמן שדרכן ללין בשדה.** אע"פ שאוכלין בעיר אין מודדין להן אלא מן השדה:

ה"ג **דאי ממטו להו ריפתא להסס טפי ניחא להו.** הואיל וצריכין לשמור שהרי ישנים שם כל הלילה: **לא שמיע לי הא שמעתא.** דאמר רב מקום פיתא גורם. רב יוסף אלה ושכח תלמודו והיה אביי תלמידו מזכירו[ה]: **מקבלות פרס.** וכל אחת יש לה דירה לבדה עמו בחצר: **אוסר בעבדים.** שאינן משכין אחריו: **בחרע מלכא.** בכ"מ שהוא חשיב ליה בחרע מלכא: **תלמיד אצל רבו.** דר עמו בחצר ומקבל פרס היומנו מאי: **דרב בי ר' חייא.** כשהיה מקבל פרס מבי ר' חייא: [ו] **למקום אחר.** לחצר אחרת: **אביי.** לא שמיע ליה הסיא מתניתא דתניא לעיל [לף עב:] ה' שגבו את עירובן. אי נמי שמיע ליה ומיבעיא ליה הלכתא מאי משום דאוקימנא לה בפלוגתא: **והא אחין.** דמתניתין כגבו את עירובן דמי דהא קתני אם אין עמהן דיורין אין צריכין לערב: **הכא במאי עסקינן דאיכא דיורין בהדייהו.** ומוליכין דמתניתין אפי' בחצר שלהן קאמר שמערבין עם דיורין שעמהן: **דמגו דהני אסרי.** והזקיקוהו לעירוב הני נמי אסרי אים על אחיו אבל שתי חצירות ופתח ביניהם וגבו אלו עירובן לעצמן והותרה חצירן ואלו לעצמן והותרה חצירן או שדרין בחצר מהן אב וכניו בלא דיורין אחרים ובאו לערב זו עם זו הואיל ואין אוסר עליהן וליכא מגו אחד נעשה שליח לכולן דיקא נמי דטעמא משום מגו דקתני או שאין עמהן כו' הא יש עמהן דליכא מגו צריכין וטעמא דריש משום דיורין הוא: **בחצר.** בית אושפיזא בבקעה: **ביתי.** לגיס: **בני רב.** בית המדרש ובתוך אלפים אמה הוא: **מבאגא משחינן להו.** אלפים לכל רוח ולא מבי רב דבתר פיתא אזלינן או דילמא מקום ליה גורם: **בההיא אגן סהדי.** הואיל והוא צריך ללכת מחר לאותה הרוח אי הוה ליה הלילה הזה בית דירה ללון במקום עירוב טפי הוה ניחא ליה: ה"ג **דאי מייתי ליה ריפתא לבי רב טפי ניחא ליה: אאב ובנו הרב ותלמידו כרבים דמו.** לענין שתי חצירות זו לפנים מזו ודריסת רגל הפנימית על החיצונה ותנן במתניתין [לקמן עה.] אם היו של יחידים שיחיד דר בפנימית דהוא רגל המותרת במקומה אינה אוסרת אלא במקומה ואם של רבים ולא עירבה פנימית לעצמה דהוא רגל האסורה במקומה אוסרת על החיצונה אפי' עירבה

חיצונה לעצמה: **צריכין עירוב.** בשאין דיורין אחרים עמהן: **ניפר בלחי וקורה.** דקי"ל [ה.] אין מבוי ניתר בלחי וקורה עד שיהו בתים וחצירות פתוחים לתוכו ואמ"ל הני כיחידים דמו הכא מי חשבינן שתי חצירות אחת של אב ואחת של בן כחדא חלר ולא מישתרי מבוי דידהו: **ומבוי שלהן ניפר בלחי וקורה.** [ז] לערב חצירות ואע"ג דאין צריכין מ"מ פתוחות לו: **מתני'** (**חמש חצירות פתוחות זו לזו**) **עירבו בחצירות.** אף מזו לזו: **ואסורין במבוי.** דאין סומכין על עירוב במקום שיתוף: ואם

אימתי בזמן שמוליכין את עירובן למקום אחד כו'. **בעו מיניה מרב ששת בני בי רב דאכלי בבגא.** פי' בשדה. ולנין בי רב מאיין מודדין להם התחום ממקום פיתה או ממקום לינה, ופשט להו מבי רב שהוא ממקום לינה. ואקשינן עליה והא הנותן עירובו במקום אחר ולא אזיל גוי[ח] התם ונותנין לו מידת התחום ממקום עירובו אע"ג דלא לן שם. ושני להו רב ששת כשינויא דרב לעילא, התם גבי נותן עירובו אנן סהדי דאי מיתדר ליה התם ניחא ליה, וכאילו מקום לינה לשם הוא, הכא בבני בי רב אנן שהדי דאי איכא דמייתי להו ריפתא הכא ניחא להו, שנמצא כאילו מקום פיתה ומקום לינה במקום אחד הוא. **ואסיקנא** האב ובנו הרב ותלמידו בזמן שאין עמהן דיורין הרי הן כיחידים ואין צריכין לערב, ומבוי שלהן ניתר בלחי וקורה, שהרי בתים וחצירות פתוחות לתוכו. מתני', חמש חצירות פתוחות זו לזו ופתוחות למבוי, עירבו בחצירות ולא נשתתפו במבוי מותרין בחצירות ואסורין במבוי

[ח] [לקמן עד:], [ט] [לעיל י. וש"נ], [י] [שם], [יא] [נדרים מא.], [יב] [ל"ל אחר ד"ה אביי], [יג] כש"ל: וקורה ואע"ג דאין צריכין לערב חלירות,

[ד] **ודניאל בתרע מלכא.** פי' ר"ח וסימנך בבא שער תרע שער[א] פי' רבי יהודה בן בבא הוא מתיר בעבדים ובבא ותרע הכל שער נראה דמייתי קרא לסימן ולטעם לדבריו[ב]: **בעא** מיניה אביי מרבה חמשה שגבו עירובן כו'. ואע"ג דאביי ידע להאי ברייתא דלעיל[ג] דהא בסוף פרק מי שהוליאוהו (לעיל דף מט:) פריך מינה לרבה דקאמר ליה לדידך קשה לשמואל קשה גבי עירוב משום קנין לא שאל כאן לרבה אלא כדי להקשות לו ממתניתין[ד]:

כרבים דמו **או כיחידים דמו.** פי' בקונטרס לענין ב' חצירות זו לפנים מזו דתנן בסוף פירקין ואם היו של יחידים אין צריכין לערב ומיבעיא ליה אם אב ובנו דריס בפנימית אי חשיבי כיחידים או כרבים תימה לר"י דממתני' שמעינן ליה דמוכחא דאין אב ובנו אוסרים זה על זה וכיון דלא אסרי אם כן הויא לה רגל המותרת במקומה ואינה אוסרת אלא במקומה דהסיא טעמא דיחידים אין צריכין לערב וי"ל דמקבלי פרס מיבעיא ליה ומספקא ליה אי מתני' בסמוכין על שלחן אביהם ממש והתם הוא דאין צריכין לערב כשאין עמהם דיורין דאהני קנת מה שסמוכים בפת אע"ג דמקום לינה גורם אבל מקבלי פרס אע"ג דאין עמהם דיורין צריכין לערב או דילמא מתניתין במקבלי פרס כדאוקמא רב דאמר התם מקום פיתא גורם ומייתי ראייה מברייתא דסתם האב ובנו הרב ותלמידו מקבלי פרס מינהו כיון שיסנים בבתיהם היכא דלא קתני בהדיא אוכלין על שלחן אביהם ומיהו לא משמע כלל לומר כן[ה] וגראה לר"י דמיבעיא ליה בדליכא בכל הנהו אלא אב ובנו או הרב ותלמידו דבתים וחצירות שלהם פתוחין למבוי וכיון שכל המבוי שלהם משתכחת תורת עירוב[ו] וקמיבעיא ליה נמי דאם תימלי לומר אין צריכין לערב מבוי שלהם ניתר בלחי וקורה או לא[ז]:

מימא

שאין דיורין עמהן בחצר אין צריכין לערב שמע מינה בעא מיניה רב חייא בר אבין מרב ששת בני בי רב דאכלי נהמא בבאגא ואתו ובייתי בבי רב כי משחינן להו תחומא מבי רב משחינן להו או מבאגא משחינן להו אמר ליה [ה]משחינן מבי רב והרי נותן את עירובו בתוך אלפים אמה ואתי וביית בביתיה דמשחינן ליה תחומא מעירוביה[ח] בההוא אגן סהדי ובהדא אגן סהדי בההוא אגן סהדי דאי מיתדר ליה התם ניחא ליה ובהדא אגן סהדי דאי מייתו להו ריפתא לבי רב ניחא להו טפי בעי רמי בר חמא מרב חסדא אב ובנו הרב ותלמידו כרבים דמו או כיחידים דמו צריכין עירוב או אין צריכין עירוב מבוי שלהן ניתר בלחי וקורה או אין ניתר בלחי וקורה א"ל תניתוה [יאב ובנו הרב ותלמידו בזמן שאין עמהן דיורין הרי הן כיחידים ואין צריכין לערב [יומבוי שלהן ניתר בלחי וקורה: **מתני'** חמש חצירות פתוחות זו לזו ופתוחות למבוי עירבו בחצירות ולא נשתתפו במבוי מותרין בחצירות ואסורין במבוי ואם

[א] מקום פיתא ושמואל אמר מקום לינה מיתיבי [ב]הרועים והקייצין והבורגנין ושומרי פירות בזמן שדרכן ללין בעיר הרי הן כאנשי העיר בזמן שדרכן ללין בשדה יש להם אלפים לכל רוח התם אנן סהדי דאי ממטו להו ריפתא התם טפי ניחא להו [ג] אמר רב יוסף לא שמיע לי הא שמעתא [ד] אמר ליה אביי את אמרת ניהלן ואהא אמרת ניהלן האחין שהיו אוכלין על שלחן אביהן וישנים בבתיהן צריכין עירוב לכל אחד ואחד ואמרינן לך שמע מינה מקום לינה גורם ואמרת לן עלה אמר רב יהודה אמר רב במקבלי פרס שנו תנו רבנן [ה]מי שיש לו חמש נשים מקבלות פרס מבעליהן וחמשה עבדים מקבלין פרס מרביהן רבי יהודה בן בתירה מתיר בנשים ואוסר בעבדים [ו]רבי יהודה בן בבא מתיר בעבדים ואוסר בנשים אמר רב מאי טעמא דרבי יהודה בן בבא דכתיב [ז]ודניאל בתרע מלכא פשיטא בן אצל אביו כדאמרן אשה אצל בעלה ועבד אצל רבו פלוגתא דרבי יהודה בן בתירה ורבי יהודה בן בבא תלמיד אצל רבו מאי ת"ש דרב בי רבי חייא אמר [ח]אין אנו צריכין לערב שהרי אנו סומכין על שולחנו של רבי חייא ורבי חייא בי רבי אמר אין אנו צריכין לערב שהרי אנו סומכין על שולחנו של רבי בעא מיניה אביי מרבה חמשה שגבו את עירובן כשמוליכין את עירובן למקום אחר עירוב אחד לכולן או צריכין עירוב לכל אחד ואחד אמר ליה עירוב אחד לכולן והא אחין דכי גבו דמו וקתני צריכין עירוב לכל אחד ואחד הכא במאי עסקינן כגון דאיכא דיורין בהדייהו דמגו דהני אסרי הני נמי אסרי הכי נמי מסתברא דקתני אימתי בזמן שמוליכין את עירובן במקום אחר אבל אם היה עירובן בא אצלם או

[ג] **דאי ממטו להו ריפתא להסס טפי ניחא להו.** הואיל וצריכין לשמור שהרי ישנים שם כל הלילה: **לא שמיע לי הא שמעתא.** דאמר רב מקום פיתא גורם. רב יוסף אלה ושכח תלמודו והיה אביי תלמידו מזכירו[ה]: **מקבלות פרס.** וכל אחת יש לה דירה לבדה עמו בחצר: **אוסר בעבדים.** שאינן משכין אחריו: **בחרע מלכא.** בכ"מ שהוא חשיב ליה בחרע מלכא: **תלמיד אצל רבו.** דר עמו בחצר ומקבל פרס היומנו מאי: **דרב בי ר' חייא.** כשהיה מקבל פרס מבי ר' חייא: [ו] **למקום אחר.** לחצר אחרת: **אביי.** לא שמיע ליה הסיא מתניתא דתניא לעיל [לף עב:] ה' שגבו את עירובן. אי נמי שמיע ליה ומיבעיא ליה הלכתא מאי משום דאוקימנא לה בפלוגתא: **והא אחין.** דמתניתין כגבו את עירובן דמי דהא קתני אם אין עמהן דיורין אין צריכין לערב: **הכא במאי עסקינן דאיכא דיורין בהדייהו.** ומוליכין דמתניתין אפי' בחצר שלהן קאמר שמערבין עם דיורין שעמהן: **דמגו דהני אסרי.** והזקיקוהו לעירוב הני נמי אסרי אים על אחיו אבל שתי חצירות ופתח ביניהם וגבו אלו עירובן לעצמן והותרה חצירן ואלו לעצמן והותרה חצירן או שדרין בחצר מהן אב וכניו בלא דיורין אחרים ובאו לערב זו עם זו הואיל ואין אוסר עליהן וליכא מגו אחד נעשה שליח לכולן דיקא נמי דטעמא משום מגו דקתני או שאין עמהן כו' הא יש עמהן דליכא מגו צריכין וטעמא דריש משום דיורין הוא: **בחצר.** בית אושפיזא בבקעה: **ביתי.** לגיס: **בני רב.** בית המדרש ובתוך אלפים אמה הוא: **מבאגא משחינן להו.** אלפים לכל רוח ולא מבי רב דבתר פיתא אזלינן או דילמא מקום ליה גורם: **בההיא אגן סהדי.** הואיל והוא צריך ללכת מחר לאותה הרוח אי הוה ליה הלילה הזה בית דירה ללון במקום עירוב טפי הוה ניחא ליה: ה"ג **דאי מייתי ליה ריפתא לבי רב טפי ניחא ליה: אאב ובנו הרב ותלמידו כרבים דמו.** לענין שתי חצירות זו לפנים מזו ודריסת רגל הפנימית על החיצונה ותנן במתניתין [לקמן עה.] אם היו של יחידים שיחיד דר בפנימית דהוא רגל המותרת במקומה אינה אוסרת אלא במקומה ואם של רבים ולא עירבה פנימית לעצמה דהוא רגל האסורה במקומה אוסרת על החיצונה אפי' עירבה חיצונה לעצמה: **צריכין עירוב.** בשאין דיורין אחרים עמהן: **ניפר בלחי וקורה.** דקי"ל [ה.] אין מבוי ניתר בלחי וקורה עד שיהו בתים וחצירות פתוחים לתוכו ואמ"ל הני כיחידים דמו הכא מי חשבינן שתי חצירות אחת של אב ואחת של בן כחדא חלר ולא מישתרי מבוי דידהו: **ומבוי שלהן ניפר בלחי וקורה.** [ז] לערב חצירות ואע"ג דאין צריכין מ"מ פתוחות לו: **מתני'** (**חמש חצירות פתוחות זו לזו**) **עירבו בחצירות.** אף מזו לזו: **ואסורין במבוי.** דאין סומכין על עירוב במקום שיתוף: ואם

[ד] **ודניאל בתרע מלכא.** פי' ר"ח וסימנך בבא שער תרע שער[א] פי' רבי יהודה בן בבא הוא מתיר בעבדים ובבא ותרע הכל שער נראה דמייתי קרא לסימן ולטעם לדבריו[ב]: **בעא** מיניה אביי מרבה חמשה שגבו עירובן כו'. ואע"ג דאביי ידע להאי ברייתא דלעיל[ג] דהא בסוף פרק מי שהוליאוהו (לעיל דף מט:) פריך מינה לרבה דקאמר ליה לדידך קשה לשמואל קשה גבי עירוב משום קנין לא שאל כאן לרבה אלא כדי להקשות לו ממתניתין[ד]:

כרבים דמו **או כיחידים דמו.** פי' בקונטרס לענין ב' חצירות זו לפנים מזו דתנן בסוף פירקין ואם היו של יחידים אין צריכין לערב ומיבעיא ליה אם אב ובנו דריס בפנימית אי חשיבי כיחידים או כרבים תימה לר"י דממתני' שמעינן ליה דמוכחא דאין אב ובנו אוסרים זה על זה וכיון דלא אסרי אם כן הויא לה רגל המותרת במקומה ואינה אוסרת אלא במקומה דהסיא טעמא דיחידים אין צריכין לערב וי"ל דמקבלי פרס מיבעיא ליה ומספקא ליה אי מתני' בסמוכין על שלחן אביהם ממש והתם הוא דאין צריכין לערב כשאין עמהם דיורין דאהני קנת מה שסמוכים בפת אע"ג דמקום לינה גורם אבל מקבלי פרס אע"ג דאין עמהם דיורין צריכין לערב או דילמא מתניתין במקבלי פרס כדאוקמא רב דאמר התם מקום פיתא גורם ומייתי ראייה מברייתא דסתם האב ובנו הרב ותלמידו מקבלי פרס מינהו כיון שיסנים בבתיהם היכא דלא קתני בהדיא אוכלין על שלחן אביהם ומיהו לא משמע כלל לומר כן[ה] וגראה לר"י דמיבעיא ליה בדליכא בכל הנהו אלא אב ובנו או הרב ותלמידו דבתים וחצירות שלהם פתוחין למבוי וכיון שכל המבוי שלהם משתכחת תורת עירוב[ו] וקמיבעיא ליה נמי דאם תימלי לומר אין צריכין לערב מבוי שלהם ניתר בלחי וקורה או לא[ז]:

מימא

[ה] אלו ל"ל ולא אזיל לגוי שם ויתנין לו כו'.

עו א מיי' פ"ד מה' עירובין הל' ח סמג עשין לרבנן ל טוש"ע ח"מ סי' שפ סעיף ה: **עז** ב טור ח"מ סי' תט בג"י:

עח ג ד מיי' שם הלכה ה ו טוש"ע שם סעיף ו:

עט ה מיי' פ"ז מהל' עירובין הלכה י טוש"ע ח"מ סי' תט ס"ז:

פ ו מיי' פ"ד מהלכות עירובין הלכה ה [טוש"ע ח"מ סי' שפ סעי' ג]:

פא ז טוש"ע ח"מ סי' שסג סעיף כו:

רבינו חננאל

מקום פיתא. ושמואל אמר מקום לינה. ומותבינן לרב מיהא, הרועין והקייצין והבורגנין, פי' שומרי הקייצות או שומרי הבורגנין ושומרי פירות תלושין, בזמן שדרכן ללון בעיר הרי הן כאנשי העיר, ויש להן אלפים אמה לכל רוח, דרכן ללון בשדה אין להם אלא אלפים אמה בלבד, פי' ממקום שקנו בו שביתה, ואפילו מידתן כלה בעיר אין להם אלא אלפים אמה בלבד, ש"מ מקום לינה גורם. ודחי רב שני התם אגן שהדי. כלומר ברי לן דאי הוו ממטי להו ריפתא התם בשדה התם ניחא להו למיכרך ריפתא, הילכך כאילו מקום פיתא דידהו התם בשדה היא. ת"ר מי שיש לו [חמש] נשים מקבלות פרס מבעליהן. ושוכנות במקום אחד מקום פיתה ומקום לינה, וכן ה' עבדים מקבלי פרס. ר' יהודה בן בתירה מתיר בנשים שיוצאות בעירוב בעליהן, ואין צריכות הן עירוב כל אחת ואחת. ואוסר בעבדים, והיה מצריכם עירוב כל אחד ואחד. ר' יהוד' בן בבא מתיר בעבדים ואוסר בנשים. אמר רב מאי טעמא דר' יהוד' בן בבא דמתיר בעבדים ואוסר בנשים, משום (דמשכיניס) [דשוכנים] על פתח אדוניהם וכאילו מקום אכילתם ומקום שינה שלהם שם. וסימ' ודניאל בתרע מלכא, כלומר דניאל בשער המלך מקבל פרס היה, ופיתה ולינה בביתיה הוה וכתיב ביה ודניאל בתרע מלכא. כלומר כאילו שכונתו בשער המלך הוא. וסימ' בבא שער ותרע שער. מאן תני תרע ר' יהוד' בן בבא ששמו שער, כי היכי דלא תיתחלף מי הוא המתיר בעבדים בין ר' יהוד' בן בתירה בין ר' יהוד' בן בבא. תרע, מי ששמו שער סמך על השער, וא' דניאל בתרע מלכא. וסגיגין דשמעתא כרב. וכיון דאוקימנא בן אצל אביו במקבל פרס אמרינן תלמיד אצל רבו יוצא בעירוב רבו אי לא. ואסיקנא רב בבית ר' חייא ור' חייא בבית ר' הא אמרי אין אנו צריכין לערב, שהרי אנו סמוכין על שלחנו. **בעא מיניה אביי מרבה חמשה שגיבו עירובן** כשמוליכין עירובן למקום אחר אחד מוליך על ידי כולן, או כל אחד מוליך על ידי עצמו. ופשט ליה אחד מוליך על ידי כולן. ואקשינן עליה והא אחין כמו שגיבו דמו, מדקתני סיפא אם אין עמהן דיורין אין צריכין לערב, כלומר הן בלא עירוב מותרין כמו אחרים שעיריבו וגיבו את עירובן, וקתני צריכין עירוב לכל אחד. ומשני התם גבי אחין כגון דאיכא אחריני בהדייהו, מיגו דהני אסירי אהני, הני נמי אסירי אהני. הכי נמי מסתברא דאיכא אחריני התם. דשמעינן להא מסיפא דמתני' דאחין, דקתני סיפא

תלמוד בבלי מהדורת נהרדעא החדש, באדיבות הוצאת ח. וגשל, © כל הזכויות שמורות

אימא מציעתא ואם נשתתפו במבוי מותרין כאן וכאן אתיא כרבנן. ואפילו למאן דאמר לעיל [דף עא.:] דבפת לא פליגי משמע ליה ואם נשתתפו במבוי בכל ענין ואפילו נשתתפו במבוי דיין: **אלא** פשיטא דבטיל. ואם תאמר למאן דאמר אין מבטלין רשות מחצר לחצר היאך מותרין במבוי הא אין יכול לבטל רשותו לבני חצר אחרת לרבא [ו] דאמר לשמואל דאפילו ב' חצירות זו לפניס מזו פעמים דאין מבטלין ויש לומר דהא לא קשיא שהרי במבוי נשתתף אבל הא קשיא היאך מועיל במבוי ביטול לרבא דאמר בב' חצירות זו לפניס מזו דאין מבטלין ועל כרחך יש ביטול רשות במבוי [ז] כדלייקי שהרי ביטל להם רשותו ויש לומר דיין דכולם שוין במבוי זה כזה יכול לבטל אף לבני חצר אחרת שהמבוי חדא משמישתא לתרוייהו [א] ולא דמי לב' חצירות דהא תשמישתא לחוד והא תשמישתא לחוד [ב] כדאמר לעיל [ד] ולקמן (דף עט.) תניא גבי בית שבין שתי חצירות ומלאוהו תבן דאם נתמעט התבן מעשרה טפחים מבטלין הבית לזה ולזה והיינו טעמא כדפרישית דאפילו לשמואל הבית לחצירות חדא תשמישתא הוא לתרוייהו:

כל שיתוף שאין מכניסו ומוציאו דרך פתחים לאו מבוי לאו שמיה שיתוף. פי' בקונטרס ולהכי לא תני רב ופתוחין זו לזו דחיים דילמא מעיילי ליה דרך פתחים שביניהם משמע לפירושו [ה] ואם פתוחות זו לזו לא מהני בהן שיתוף ואפילו מעיילי ליה דרך מבוי גזרינן דילמא לא מעיילי אלא דרך פתח החצר וסמכינן עליה [ג] ואם תאמר היכי משכחת ליה פלוגתא דרבי מאיר ורבנן דמערבין ומשתתפין אם לא בחצירות הפתוחות זו לזו [ד] ומשמע התם דמהני שיתוף [ה] ויש לומר דאשכחן לה בשעירבו החצירות דרך חלונות וכיון שאין פתח גמור מחצר לחצר גבוה י' ורוחב ד' ליכא למיגזר דילמא מפקי ועייליי השיתוף שלא כדרך המבוי כיון דמחצר לחצר לא סלקי להדיא אי ליכא פתחים אלא חלונות בעלמא:

דאפקיה ועייליה. פירש בקונטר' לאותה חצית בכל החצירות ומהן למבוי ומשם לחצר שהוא שם ולא נשם שיתוף ולפירושו ה"ל למימר דעייליה ואפקיה ועייליה ובתנא דתוך לומר כן דתחילה היה בשאר חצירות ואפקיה למבוי והדר עייליי בזה החצר:

בני חבורה שהיו מסובין בו'. כאן לא שייך למימר דאפקיה ועייליה דאע"ג דיכול לומר בכל חד וחד הבית פת בחצר זה [דרך מבוי] כדי לסעוד סעמא דמלתא מיירי שבעל הבית זה הזמינם לסעוד אצלו ואע"פ שלא זיכה סומכין על פת שעל השלחן דכזכו בו דמו [ו] שאין לומר שכך מירא שפת של בעל הבית היה מונח בשאר חצירות והובא כאן דרך מבוי דהוצאה והכנסה זו לא מהניא מידי כיון שלא היה קנוי פת לכל בני החבורה באותה שעה אלא היה של בעל הבית זה [ז] * ואין הכנסה והוצאה מועלת אא"כ היה של בעל השיתוף מאותה שעה:

ואם נשתתפו במבוי מותרין כאן וכאן [א]עירבו בחצירות ונשתתפו במבוי ושכח אחד מבני חצר ולא עירב מותרין כאן וכאן [ב]מבני מבוי ולא נשתתף מותרין בחצירות ואסורין במבוי [ג]שהמבוי לחצירות כחצר לבתים:

גמ' מני רבי מאיר היא דאמר בעינן עירוב ובעינן שיתוף אימא מציעתא ואם נשתתפו במבוי מותרין כאן וכאן אתאן לרבנן דאמרי בחדא סגיא הא ל"ק *ואם נשתתפו נמי קאמר אימא סיפא עירבו בחצירות ונשתתפו במבוי ושכח אחד מבני חצר ולא עירב מותרים כאן וכאן היכי דמי אי דלא בטיל אמאי מותרים אלא פשיטא דבטיל אימא סיפא שכח אחד מבני מבוי ולא נשתתפו מותרין בחצירות ואסורין במבוי ואי דבטיל אמאי אסורין במבוי וכי תימא קסבר רבי מאיר אין ביטול רשות במבוי והא [ג]תניא שהרי ביטל לכם רשותו דברי רבי מאיר אלא פשיטא דלא בטיל ומדסיפא דלא בטיל רישא נמי דלא בטיל רישא וסיפא רבי מאיר מציעתא רבנן כולה רבי מאיר היא וטעמא מאי אמר רבי מאיר בעינן עירוב ובעינן שיתוף שלא לשכח תורת עירוב מן התינוקות והכא כיון דרובה עירבו לא משתכחא אמר רב יהודה רב לא תני פתוחות זו לזו וכן אמר רב כהנא רב לא תני פתוחות זו לזו איכא דאמרי רב כהנא גופיה לא תני פתוחות זו לזו אמר ליה אביי לרב יוסף מאי טעמא דלא תני פתוחות זו לזו קסבר כל שיתוף שאין מכניסו ומוציאו דרך פתחים במבוי לאו שמיה שיתוף איתיביה [ד]בעל הבית שהיה שותף לשכניו לזה ביין ולזה ביין אין צריכין לערב התם דאפקיה ועייליה [ה] (איתיביה) [ו]כיצד משתתפין במבוי וכו' התם נמי דאפקיה ועייליה מתקיף לה רבה בר[ז] חנן אלא מעתה הקנה לו פת בסלו ה"נ דלא הוי שיתוף וכי תימא הכי נמי והא [ח] אמר רב יהודה אמר רב בני חבורה שהיו מסובין וקדש עליהן היום הפת שעל שלחן סומכים עליה משום עירוב ואמרי לה משום שיתוף ואמר רבה לא פליגי כאן במסובין בבית כאן במסובין בחצר אלא טעמא דרב דקא סבר אין מבוי ניתר בלחי וקורה [ט]עד שיהו בתים וחצירות פתוחים לתוכו גופא [ט]אמר רב [י]אין מבוי ניתר בלחי וקורה עד **ואם נשתתפו בו'.** בגמרא מתרץ לה: **ושכח אחד מבני חצר ולא עירב.** בחצירו להתיר חצירו אבל בשיתוף היה לו חלק: **מותרין כאן וכאן.** השתא משמע דסומכין ובגמרא מתרץ לה: **שהמבוי לחצירות כחצר לבתים.** כשם שאסור להוציא מן הבתים לחצר בלא עירוב כך אסור להוציא מן החצר למבוי בלא שיתוף ולא תימא דלא דמו בתים וחצר זו רשות היחיד וזו רשות הרבים אבל חצר ומבוי שניהן רשויות של רבים הן: **גמ'** ואם נשתתפו נמי. ואקשיינתא קאי ואם נשתתפו אף במבוי קאמר: **אמאי מותרין.** בשותפה חצר הא רבי מאיר לית ליה סומכין על שיתוף: **מבני מבוי ולא נשתתף.** אחת מן החצירות לא נשתתפה עם חבירתה במבוי: **והא תניא.** לעיל [ב] בפירקין גבי לדוקי: **רישא נמי דלא בטיל.** הא דקתני שכח אחד מבני חצר בדלא בטיל וקתני מותרים אלמא סומכין על השיתוף: **רישא וסיפא רבי מאיר.** רישא קתני עירבו בחצירות ולא נשתתפו במבוי אסורין במבוי אלא כן נשתתפו נמי במבוי כרבי מאיר וסיפא קתני מבני מבוי ולא נשתתף אסורין במבוי כרבי מאיר: **ומציעתא.** דקתני מבני חצר ולא עירב כו' כרבנן: **כולה רבי מאיר היא.** ומציעתא אמאי סומכין בני אותה חצר על השיתוף משום דלובן עירבו דטעמא מאי כו': **רב לא תני פתוחות זו לזו.** וכל עירבו בחצירות דמתניתין עירבו כל חצר לעצמה קאמר ומותרין בחצירות דקתני מותרין בני חצר לעצמן קאמר: **כל שיתוף שאין.** כל אחד ואחד מכניס חלקו דרך פתח חצירו למבוי ודרך מבוי יוליכוהו לחצר שיהא מונח בו: **לאו שמיה שיתוף.** אאם יכניסוהו דרך פתחים שמחצר לחצר אין נראה כשיתוף מבוי והכא נמי חיים רב דילמא מעיילי ליה דרך פתחים שביניהם: **אין צריך לערב.** והא הכא דלקחו חצית בשותפות ולא נכנסה אלא לאותה חצר לבדה: **דאפקיה ועייליה.** לחצית בכל החצירות ומהן למבוי ומשם לחצר שהוא שם ולא נשם שיתוף. ושינויא דחיקא הוא ולא הוי מסקנא הכי: **כילד משתתפין בו'.** מיובתא קא מותיב מממתיתין דפרק חלון דלקמן [דף עט.:] דקתני התם כילד משתתפין במבוי מניח את החצית ואומר הרי זה לכל בני מבוי ומזכה להן כו' והא הכא דחד מזכה מדידיה לכולהו ולא נכנסה לחצרותיהן: **מסובין בבית.** סומכין משום עירוב החצר כדאמר לקמן [פה.:] עירובי חצירות בבית שבחצר: **מסובין בחצר.** סומכין משום שיתוף דשיתופי מבואות מותר להניחן בחצר שבמבוי אבל משום עירוב לא בבית

פב א מיי' פי"ח מהל' עירובין הלכה יג סמג עשין ו טור ש"ע א"ח סי' שפז:

פג ב מיי' וסמג שם טוש"ע א"ח סי' שלא סעיף ו:

פד ג מיי' שם טוש"ע א"ח שם וסי' שפו סעיף ג:

פה ד מיי' פי"ז מהל' שבת הלכה ז סמג שם טוש"ע א"ח סי' שסג סעיף כו:

רב ניסים גאון

מתני' מני ר' מאיר היא דאמר בעינן עירוב ובעינן שיתוף. הא דר' מאיר ורבנן כבר מפורשת בזה הפרק, מאי ר' מאיר ומאי רבנן דתניא מערבין בחצרות בפת.

רבינו חננאל

מני ר' מאיר היא דאמר בעינן עירוב ובעינן נמי שיתוף. אי הכי אימא מציעתא, נשתתפו במבוי מותרין כאן וכאן, בחצירות ובמבוי. כרבנן דאמרי או מערבי או משתתפי. ופרקינן אעירובו דרישא קאי, והכי קתני כיון שעירבו (או נשתתפו) [ונשתתפו] נמי במבוי מותרין כאן וכאן. אי הכי אימא סיפא שכח אחד מבני חצר ולא עירב מותרין כאן וכאן, היכי דמי אי נימא כדקתני, אמאי מותרין והלא אוסר עליהן, דתנן שכח אחד מהן ולא עירב ביתו אסור כו'. ואוקימנא בשביטל רשותו בחצר כו'. ופרקינן אלא מתני ודאי בשביטל ומדרישא בשביטל סיפא נמי בשביטל. אימא סיפא שכח אחד מבני מבוי ולא נשתתף מותרין בחצירות ואסורין במבוי, ומאחר שביטל רשותו במבוי אמאי אסורין במבוי הא שמעינן ליה לר' מאיר דאית ליה ביטול רשות במבוי. דתניא בעניין הצדוקי הדר עמו במבוי שהרי ביטל לכם רשותו דברי ר' מאיר, אלא פשיטא דלא ביטל משום הכי אסירי במבוי, ומדסיפא לא ביטל רישא נמי לא ביטל, וקתני מותרין כרבנן, וכי רישא וסיפא ר' מאיר ומציעתא רבנן. ושנינן כולה ר' מאיר היא, וטעמא מאי בעי ר' מאיר עירוב ושיתוף, כדי שלא תשתכח תורת עירוב. הכא מציעתא דמתניתין כיון דאחד שכח ורובה עירבו, לא משתכח תורת עירוב דהא רובה עירבו. אמר **רב יהודה (אמר) רב** לא תני במתני' פתוחות זו לזו, קסבר כל שיתוף שאין מכניסין אותו דרך פתחין למבוי לאו שמיה שיתוף. ואילו הן פתוחות זו לזו מכניסות אותו מזו לזו ואין מוציאין אותו למבוי אינו שיתוף, לפיכך לא תני במתני' פתוחות זו לזו. **ומוחבינן** עליה מיהא בעל הבית שהיה שותף לשכניו לזה ביין ולזה ביין וכו'. ופריק כגון דאפקיה לההוא יין והדר עייליה דרך פתחין למבוי. והכי נמי פריק בכיצד משתתפין במבוי כגון דאפקיה לההוא מידי דמקני להו לבני מבוי, והדר עייליה דרך פתחין למבוי. אני דרב אמר לא הוי שיתוף עד דמעיילי ליה דרך פתחין למבוי, והא רב הוא דאמרי בני חבורה שהיו מסובין וקדש עליהם היום פת שעל גבי השולחן סומכין עליה משום עירוב ואמרי לה משום שיתוף. ואמר רבה לא פליגי אי מסובין בבית סומכין עליה משום ערוב. ואי מסובין בחצר סומכין עליה משום שיתוף. ופרקינן אלא היינו טעמא דרב קסבר אין מבוי ניתר בלחי וקורה אלא אם היו בתים וחצירות פתוחות לתוכו. והני כיון דפתוחות זו לזו נעשית כחצר אחת, לפיכך לא הוה תני פתוחות זו לזו.

א) גמ' ואם נשתתפו נמי קאמר. עיין לעיל דף סז ע"ב בגרס"י ד"ה נסמוך משיתוף: **תוס'** ד"ה בני. ואין הכנסה והוצאה מועלת. קשה לי דלא"כ אין מנסי תחלה על מתני' דכילד משתתפים במבוי וכו' ה"ג דאפקיה ועייליה. הא מקודם לא מהני זה כיון דהחצית כולה דבעה"ב. וע"כ דעתה אחר הזיכוי מפקא ומעיילא א"כ למאי צריך לזכות ע"י בנו ובמו הא כיון דעייליא לכל חצר ואלר יקנה חצירו של כל אחד מלקו כיון ולע"ג:

מוסף תוספות

א. שהרי לכולם יש להם חלק במבוי להשתמש זו כזה כמו שיש לבתים תשמיש בחצר, הילכך יכולים ודאי לבטל זה לזה חלקו שיש לו במבוי, כמו בבתים בחצר שמבטלין רשותם זה לזה בעצמה. תוס' ר"פ. ב. לפי שבני חצר זו אין להם חלק ונחלה בחצר אחרת, ואפי' בשתי חצרות זו לפנים מזו אין לפנימית כי אם דריסת רגל על החיצונה. שם. ג. ולעולם אין שיתוף במבוי מועיל אלא בשחצרות אינם פתוחות זו לזו, דהשתא אינו יכול להכניסו אלא דרך פתחים למבוי. שם. ד. דהא לכו"ע אין סומכין על עירוב החצירות שעירבו לעצמן במקום שיתוף. ריטב"א. [ו]על כרחין או מערבין בחצרות זו עם זו קאמר וכו', ואין מערבין חצירות זו עם זו אלא כשיש פתחים ביניהם. שם. ה. [ד]קתני או משתתפין דאלמא מהני ביה שיתוף. שם. ו. כי אע"פ שאינו מקנה להם בפירוש פת שע"ג השלחן, מ"מ הרי יש להם בו זכות כיון שזימנם לאכול ויכולין לאכול לדעתם, והרי הוא כאילו נשתתפו בו עמו. ריטב"א. ז. שאינם שותפין עד שיתחילו לאכול. תוס' ר"פ. [ו]אכתי לא היה עליו שם עירוב. שם.

ח) נ"ל שכח אחד, **ט)** [לעיל סו.:], **ג)** לעיל סח.:, **ד)** לעיל עא., **ה)** רש"ל מ"ר, **ו)** לקמן עט.:, **ז)** לקמן פה.:, **ח)** [פירש"י ע"ז עי' בעמ' הבא], **ט)** שבת קל.: לעיל ה. [ע"ש ל"ע] [לקמן עד.:], **י)** לעיל סו.:

הגהות הב"ח

(א) גמ' מתקיף לה רבה בר רב חנן: **(ב)** רש"י ד"ה והא תניא לעיל נ"ב סוף דף סח ע"ב: **(ג)** תוס' ד"ה אלא וכו' כדלייקי מדתני שהרי וכו': **(ד)** בא"ד כדאמר לעיל. נ"ב דף סו ע"ב: **(ה)** ד"ה כל וכו' ומשמע לפירושו דאם:

גליון הש"ם

גמ' ואם נשתתפו נמי קאמר. עיין לעיל דף סז ע"ב בגרס"י ד"ה נסמוך משיתוף: **תוס'** ד"ה בני. ואין הכנסה והוצאה מועלת. קשה לי דלא"כ אין מנסי תחלה על מתני' דכילד משתתפים במבוי וכו' ה"ג דאפקיה ועייליה. הא מקודם לא מהני זה כיון דהחצית כולה דבעה"ב. וע"כ דעתה אחר הזיכוי מפקא ומעיילא א"כ למאי צריך לזכות ע"י בנו ובמו הא כיון דעייליא לכל חצר ואלר יקנה חצירו של כל אחד מלקו כיון ולע"ג:

תלמוד בבלי מהדורת נהרדעא החדש, באדיבות הוצאת ח. וגשל, © כל הזכויות שמורות

ו) **בתים וחצירות פתוחין לתוכו.** בתים לחצירות שני בתים לכל חצר ושתי חצירות למבוי והנך כיון דכולן פתוחין זו לזו ומערבות יחד דרך פתחיהם חדא חשיב להו. ולית ליה לרב הא דתניא לעיל [עג.] אב ובנו מבוי שלהן ניתר בלחי וקורה דכל היכא דלא בעי לערובי אי נמי בעי לערובי ומצי לערובי בלא שיתוף מבוי לא משתרי ההוא מבוי בלחי וקורה עד שתהא שם חצר אחת שאינה פתוחה לחברותיה או שתי שורות של חצירות אחת לגידו זה ואחת לגידו אחר והמבוי ביניהן שאינן יכולות להתערב אלא על ידי מבוי: **בית אחד וחצר אחת.** בית בלא חצר וחצר שביית אחר פתוח לה: **אפי' חורבה.** מכאן ומכאן מכאן דאין חצר בלא בית: **אפי' שביל של כרמים.** פתוח למבוי מכאן ומכאן מכאן: **אחד גגות כו'.** כולן רשות אחת לטלטל כלים ששבתו בגג זה לגג חבירו ולא אמרי' כשם שדיורין אלוקין למטה כך אלוקין למעלה וכלים ששבתו בחצר זו מוציאין לחצרתה וכן לקרפף וכן לחצר ולקרפף מן הגגין הואיל וכולן רשות שאינה דירה היא ואין צריך לערב מחצר לחצר אלא בשביל כלים ששבתו בבית שבחצר זו להוציאם לחצר אחרת: **הלכה כר"ש.** שהחצירות מוציאין מזו לזו בלא עירוב: **והוא שלא עירבו.** בני החצירות כל אחת לעצמה ואסור להוציא מן הבתים לחצר דכיון דאין מצויין כלי הבית בחצר ליכא למיגזר אי מפקת כלים ששבתו בחצר לחצרתה אתו לאפוקי נמי כלים ששבתו בבית שהוציאן מחצר זו לחצר אחרת: **דילמא אתי לאפוקי מאני דבתים.** שבחצר זו לחצר אחרת: **הכא נמי לא גזור דילמא אתי לאפוקי מאני דחצר לחורבה.** דרך מבוי ט והרי רשות אחרת היא שיש לה בעלים ובמבוי לא נשתתפו שהרי אינה אוסרת כדתניא לעיל בפירקין [עב:] אינו אוסר אלא מקום דירה בלבד דהיינו מקום פיתא או מקוה לינה: **הא שמעתא.** דאמר שמואל לעיל אפילו בית וחצר: **אחוי לי אושפיזיה.** דאיזיל ואישיליה לשמואל: **שהמבוי נחצירות.** דייקינן לישנא דחצירות ולא חצר: **קבלה מיניה.** שמואל והדר ביה לגבי רב אז לא: אתא

עד שיהו בתים וחצירות פתוחים לתוכו. (ג) ומערבין יחד דרך פתחיהן

חדא חשיב להו ולית ליה לרב הא דתניא לעיל אב ובנו מבוי שלהן ניתר בלחי וקורה דכל היכא דלא בעי ערובי אי נמי בעו ערובי בלא שיתוף מבוי לא משתרי ההוא מבוי בלחי וקורה עד שתהא שם חצר אחת שאינה פתוחה לחברותיה או שתי שורות של חצירות אחת לגידו זה ואחת לגידו אחר והמבוי ביניהן שאינן יכולות להתערב אלא על ידי מבוי: **בית אחד וחצר אחת.** בית בלא חצר וחצר שביית אחר פתוח לה: **אפי' חורבה.** מכאן ומכאן מכאן דאין חצר בלא בית: **אפי' שביל של כרמים.** פתוח למבוי מכאן ומכאן מכאן: **אחד גגות כו'.** כולן רשות אחת לטלטל כלים ששבתו בגג זה לגג חבירו ולא אמרי' כשם שדיורין אלוקין למטה כך אלוקין למעלה וכלים ששבתו בחצר זו מוציאין לחצרתה וכן לקרפף וכן לחצר ולקרפף מן הגגין הואיל וכולן רשות שאינה דירה היא ואין צריך לערב מחצר לחצר אלא בשביל כלים ששבתו בבית שבחצר זו להוציאם לחצר אחרת: **הלכה כר"ש.** שהחצירות מוציאין מזו לזו בלא עירוב: **והוא שלא עירבו.** בני החצירות כל אחת לעצמה ואסור להוציא מן הבתים לחצר דכיון דאין מצויין כלי הבית בחצר ליכא למיגזר אי מפקת כלים ששבתו בחצר לחצרתה אתו לאפוקי נמי כלים ששבתו בבית שבחצר זו להוציאם מחצר זו לחצר אחרת: **דילמא אתי לאפוקי מאני דבתים.** שבחצר זו לחצר אחרת: **הכא נמי לא גזור דילמא אתי לאפוקי מאני דחצר לחורבה.** דרך מבוי ט והרי רשות אחרת היא שיש לה בעלים ובמבוי לא נשתתפו שהרי אינה אוסרת כדתניא לעיל בפירקין [עב:] אינו אוסר אלא מקום דירה בלבד דהיינו מקום פיתא או מקוה לינה: **הא שמעתא.** דאמר שמואל לעיל אפילו בית וחצר: **אחוי לי אושפיזיה.** דאיזיל ואישיליה לשמואל: **שהמבוי נחצירות.** דייקינן לישנא דחצירות ולא חצר: **קבלה מיניה.** שמואל והדר ביה לגבי רב אז לא:

עד שיהו בתים וחצירות פתוחין לתוכו ושמואל אמר אפילו בית אחד וחצר אחת ורבי יוחנן אמר אפילו חורבה אמר ליה אביי לרב יוסף אמר רבי יוחנן אפילו בשביל של כרמים אמר ליה לא אמר רבי יוחנן אלא בחורבה דחזי לדירה אבל שביל של כרמים דלא חזי לדירה לא אמר רב הונא בר חיננא ט ואזדא רבי יוחנן לטעמיה דתנן י (אמר י ר"ש) (יא) אחד גגות ואחד קרפיפות ואחד חצרות רשות אחת הן לכלים ששבתו לתוכן ולא לכלים ששבתו בתוך הבית (יב) ואמר רב הלכה כר"ש והוא שלא עירבו אבל עירבו גזרינן דילמא אתי לאפוקי מאני דבתים לחצר ושמואל אמר בין עירבו ובין לא עירבו וכן א"ר יוחנן הלכה כר"ש בין עירבו ובין לא עירבו אלמא לא גזרינן דילמא אתי לאפוקי מאני דבתים לחצר הכא נמי לא גזרינן דילמא אתי לאפוקי מאני (יג) דחצר לחורבה יתיב רב ברונא וקאמר להא שמעתא א"ל ר"א בר בי רב אמר שמואל הכי א"ל אין א"ל (יד) אחוי לי אושפיזיה אחוי ליה אתא לקמיה דשמואל אמר ליה אמר מר הכי אמר ליה אין והא מר הוא דאמר (טו) אין לנו בעירובין אלא כלשון משנתינו שהמבוי לחצירות כחצר לבתים אישתיק קבלה מיניה או לא קבלה מיניה ת"ש דההוא מבואה דהוה דייר ביה איבות בר איהי עבד ליה לחייא ושרא ליה שמואל

אתא

פתוחות זו לזו דבעי לאוקומי במבוי הניתר בלחי וקורה הא כיון דבעירוב לחודיה סגי לרבנן בין בחצירות בין במבוי א"כ עירבו כל החצירות יחד [ז] ומאחר שרבי מאיר אוסרו למבוי ומתירן כולן מזו לזו שהרי אינו אוסרן אלא המבוי לבדו אם כן פתוחות כולן זו לזו והואיל וכן היאך מותר המבוי בלחי וקורה לרב שאוסר כשיכולין לערב דרך פתחיהן מזו לזו ואף על פי שלא עירבו וכל שכן כאן שעירבו כולן

יחד דרך פתחיהן עצמן בלא פתחיהן הפתוחות למבוי ויש לומר דמשכחת לרב כגון שעירבו חצירות זו לזו דרך סולמות דלא חשיבי בהכי פתוחות זו לזו דהא אמרינן בכילד מעברין (לעיל דף עט:) דסולם תורת מחיצה עליו להקל אף בשעה שיש עליו תורת פתח להקל ועוד יש למצוא כגון שמערבין דרך חלונות הפתוחות מאחר לחצר בתוך עשרה כיון דהוי כויה חלון למעלה מארבעה טפחים אין ראוי לאסור (ח) אפי' פתח שעשוי ליציאה וכניסה ואין פתח אחר לצאת שם אינו אוסר כיון שיש שם דקה ד' ואפילו אם נפשך לומר שכשהיה פתח והיה עושה לפניו דקה נראה שם הסילוק יותר מכאן לפי שהיה כאן פתח וביטלו אצל בחלון למעלה מד' לא חשיב גובהו ביטול פתח (ו) כיון שלא פתח מעולם ולא דמי לפתח המתבטל מ"מ כיון שחלון שמחצר לחצר אינו עשוי ליציאה וכניסה כמו פתח שישנו מזו לזו לא עדיף מסולם לחושבו אחת וגם אם לא יהיה החלון למעלה מד' אלא יהיה למעלה מג' דכיון דלא מידרים יש סברא לומר כן ועוד דאפי' פתח גמור (ו) כיון שאינו רגיל אינו אוסר כדאמרינן בפרק מי שהוציאוהו (לעיל דף מט.) וכיון דתורת מחיצה עליו שלא לאסור גם לענין זה שבכאן בחלון שאין רגילות כניסה ויציאה דרך חלון כמו בפתח גמור יהא בחלון שבין חצר לחצר (מ) (יש עליו) תורת מחיצה כמו בסולם שלא להחשיב החצירות אחת ע"י עירוב שמערבין יחד דרך חלונותיהם מזו לזו ולא דמו לפתחים שבין זו לזו דמשוו להו חדא אע"פ שאין בני כל חצר וחצר רגילין בהן כמו בפתחי המבוי כי מה שאין רגילין בהן כמו בפתחי המבוי זה לפי שרשויות החצירות חלוקות ואין עיקר תשמיש ודירה של כל חצר וחצר אלא לבני החצר עצמה ולא לבני החצרות ולהכי חשיב כרגיל לשויהו חדא על ידי עירוב אצל חלון יהא עליו תורת מחיצה דלא לשויהו חדא ע"י חלון כיון דלא חזי למיהוי רגיל כפתח הפתוח למבוי אפי' היו כל החצירות של אדם אחד:

ושמואל אמר אפי' בית וחצר. פי' בקונטרס בית בלא חצר ובית וחצר למעלה פי' בחופן אחר בפ"ק (לעיל דף יב:) גבי הא דאמר ר"נ נקיטינן מיזהו מבוי שניתר בלחי וקורה שאורכו יתר על רוחבו ובתים וחצירות פתוחין לתוכו: **הכא** נמי **לא** גזרינן דילמא **אתי לאפוקי מאני דבתים לחורבה.** תימה מאי קאמר ואזדא ר' יוחנן לטעמיה כי סבר כרב נמי דאמר והוא שלא עירבו אצל עירבו גזר דילמא אתי לאפוקי מאני דבתים לחצר בלא חצר אין לו לגזור דהא בחצר שעירבו לעצמה לא אסרינן לה לאפוקי מאני דבתים לתוכה דילמא אתי לאפוקינהו לחצר אחרת ה ה"נ (טז) כשעירבו במבוי לא אסרי' לאפוקי מאני דבתים למבוי דילמא אתי לאפוקינהו לחורבה דהא לא משכחן דגזר מקום המותר דילמא אתי לאפוקי אותם כלים עצמן משם למקום האסור ו ואור"י דהכי פי' דלרב כשגזר כשעירבו לאסור כלים ששבתו בחצר לאפוקינהו לחצר אחרת אע"פ שכל החצרות רשות אחת לר"ש לכלים ששבתו בתוכה אפי' הכי אסר רב כשעירבו דילמא אתי לאפוקי לחצר אחרת כלים ששבתו בתוך הבית ומצויין באותה חצר ה"נ (י) כשעירבו במבוי היה אוסר כלים ששבתו במבוי לאפוקינהו לחורבה דילמא אתי לאפוקי כלים ששבתו בתוך הבית לחורבה שהם מצויין במבוי וכיון דאסור להוציא מן המבוי לחורבה אם כן אין לחורבה להתיר המבוי ז אבל רבי יוחנן דלא גזר הכי נמי לא היה אוסר להוציא כלים ששבתו (כ) במבוי דילמא אתי לאפוקי מאני דבתים לחורבה ח ומש"ה מהני שפיר חורבה להתיר את המבוי:

מבוי

הגהות הב"ח

(א) גמ' אחד גגות ואחד חצירות ואחד קרפיפות רשות אחת: (ב) שם לאפוקי מאני (דחצר) תוי"מ וי"ב ס"א **דבתים** והכי מוכח בתוס' אבל בשאר"ש פ' כילד משתתפין תופס הגירסא דילמא אתי לאפוקי מאני דחצר לחורבה: (ג) תוס' ד"ה עד שיהו בתים וחצירות פתוחים לתוכו והנך דיין דכולן פתוחין זו לזו ומערבין יחד: (ד) בא"ד כיון שאין פתוחין זו לזו למבוי הכא כל"ל ותיבת אלא נמחק: (ה) בא"ד אין לאוסר דאפילו: (ו) בא"ד כיון שלא היה פתח מעולם: (ז) בא"ד ועוד דאפי' פתח גמור שאינו כל"ל. ותיבת כיון נמחק: (ח) בא"ד בחלון שבין חצר לחצר תורת מחיצה עליו כמו בסולם: (ט) ד"ה הכא נמי וכו' ה"נ כשנשתתפו במבוי לא אסרינן: (י) בא"ד הכי נמי כשנשתתפו במבוי היה אוסר: (כ) בא"ד כלים ששבתו במבוי לחורבה דילמא אתי:

גליון הש"ם

גמ' **ואזדא** ר"י לטעמיה. עיין לקמן דף לב ע"א תוס' ד"ה אינא דאמרי: **רש"י** ד"ה ה"נ לא גזור וכו' והרי רשות אחרת. עיין לקמן דף פה ע"א תוס' ד"ה שני בתים:

מוסף רש"י

עד שיהו בתים וחצירות פתוחין לתוכו. בתים פתוחין לחצרות, שכן היה דרכן שאין בתים פתוחין אלא לחצייסן, וכל אחר האמור בהם"ס ובמשנה אינו אלא לפני הבית, אבל שאחורי הבית מוקצה או רחבה קרי לה (לעיל ה.). **ואחד קרפיפות.** שאינן יותר מבית סאתים (לקמן פט.) אם של בית מאתים הוא מטלטל בכולו, ואם יותר ולא הוקף לדירה קרי ליה רשות אחת לגבי חבורו או לגבי אחר לטלטל ב' אמות בזה וב' אמות בזה, דהוא ולהכניס מזה לזה (שבת קל:). **רשות אחת הן.** הואיל וכולם אין תשמישן מיוחד ותדיר, רשות אחת הן ומטלטלין מזה לזה, אפילו מחצר של רבים לחצר של רבים בלא עירוב, ולית ליה לר"ש עירוב חצרות אלא משום היתר כלי הבית (לקמן פט.). **לכלים ששבתו לתוכן.** אפילו הן של בעלים הרבה (לעיל בג:) שבקדש היום היו בתוכו ולא בתוך הבית, דאילו שבתו כלים בבית, לא מיבעיא היכי דלא עירבו בני בתי החצר, דאפילו מבית לחצר לא יוציאו כלי הבית, אלא אפילו עירבו ומטלטל מבית לחצר לא יוציאו כלי הבית מחצר זו לחצרתה שלא עירבו אצל עירבו גזר דבית וקרפף שתי רשויות הן ואפילו דחד גברא (לעיל בג:). **ולא לכלים ששבתו בתוך הבית.** והבישום לתיקון ע"א שעירבו בני החצר אסור להוציאן מחצר לחצר אחרת אם לא עירבו ב' החצירות יחד (לקמן פט.). **והוא שלא עירבו.** בני החצירות כל אחת לעצמה דהשתא לא שכיחא כלי הבתים בחצר וליכא למיגזר אי שרית להוציא כלים ששבתו בזו להכניסן לחבירתה אתי לאפוקי נמי לה כלי הבית (לקמן צא.). **אבל עירבו.** כל חצר לעצמה ולא עירבו ב' החצירות יחד אסור לטלטל מזו לזו אפילו כלי המחצר, דכיון דשכיחי מאני דבתים בחצר גזרינן דילמא אתי לאפוקי מאני דבתים שבחצר זו לחצר זו, ור"ש מודה בהו דקתני אצל לא לכלים ששבתו בתוך הבית (שם). אין לנו בעירובין. להוסיף היתר (לעיל סו:).

מוסף תוספות

א. וקי"ל נמי כההיא מתניתא, כדמשמע לעיל מבביא דרמי בר חמא לרב חסדא. תיעב"ש. ב. דלא אמר רב אלא דוקא בחצירות פתוחות זו לזו שנראין לעולם שהן כחצר אחת, [אבל] בשהחצירות סתומות, אע"פ שיש שם ענין שהדרים שם הם כיחידים ואינם צריכין לערב לא קאמר. שם. ג. [ז]קרינן ביה בתים וחצרות להתירו בלחי וקורה. תוס' ר"פ. ד. מדסומכין על אותו עירוב במקום שיתוף. שם. ה. שהרי אף רב דגזר לא אסר אלא מחצר לחצר, אבל לא אסר מבית לחצר. שם. ז. דדוקא גבי חצרות שייך למיגזר בעירוב, דאי שרית לאפוקי מחצר לחצר כלים ששבתו בחצר אתי נמי לאפוקי כל הכלים הנמצאים בחצר, אפי' אותם כלים ששבתו בבית, כיון דמאני בתים שכיחי בחצר דעירבו, אבל הכא גבי [חורבה] אמאי אית לן למיגזר שלא להוציא מן החצר למבוי, פן יבא נמי להוציא אותם כלים מן המבוי לחורבה, גזירה כזו לא מצינו בשום מקום. שם. וא"כ מאי אזדא ר' יוחנן לטעמיה איכא הכא. תיעב"ש. ז. בלחי וקורה, דהא כמאן דליתה דמיא כיון דאסור לטלטל ממנה למבוי. תוס' ר"פ. ח. והא דאמרינן דילמא אתי לאפוקי מאני דחצר לחורבה לאו דוקא, אלא כלומר מאני דבתים [לחורבה]. תיעב"ש.

ושמואל אמר אפי' בית אחת. ור' יוחנן אם במבוי, כיון חורבה אם יש במבוי, כיון שהיא ראויה לבית דירה ניתר בלחי וקורה, אבל שביל של כרמים דלא חזי לדירה לא. וקיימא לן כר' יוחנן. ואזדו לטעמייהו דתנן ר' שמעון אומ' אחד גגות ואחד חצירות [ואחד קרפיפות] לכלין ששבתו בתוכן כו'. אמר רב הלכה כר' שמעון והוא שלא עירבו, אבל עירבו גזרינן דילמא אתי לאפוקי מני דבתים לחצר, ושמואל אמר הילכתא כר' שמעון בין עירבו בין לא עירבו, וכן א"ר יוחנן מי לחשך. פי' מלשון לחש, כלומר מי שהחשמינן הילכתא כר' שמעון בין עירבו בין לא עירבו, ולא גזרינן דילמא אתי לאפוקי מני דבתים לחצר, ה"נ לא גזרינן דילמא אתי לאפוקי מני דחצר לחורבה.

תלמוד בבלי מהדורת נהרדעא החדש, באדיבות הוצאת ח. וגשל, © כל הזכויות שמורות

הני בני בי רב דאכלי נהמא בבאגא ואתו ובייתי בבי רב

חמש חצירות פתוחות זו לזו ופתוחות למבוי עירבו בחצירות ולא נשתתפו במבוי

ואם נשתתפו במבוי מותרין כאן וכאן [לפי ההו"א בגמ']

עירבו בחצירות ונשתתפו במבוי ושכח אחד מבני חצר ולא עירב

מבני מבוי ולא נשתתף

רב לא תני פתוחות זו לזו

דאשכחן לה בשעירבו החצירות דרך חלונות

אין מבוי ניתר בלחי וקורה עד שיהו בתים וחצירות פתוחים לתוכו